

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/117/2022
Identifikačné číslo spisu:	1318205854
Dátum vydania rozhodnutia:	15.11.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1318205854.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov Vlastníci bytov a nebytových priestorov bytového domu P. ulica č. XX, XX, XX a XX, K., v zastúpení správcom NOVBYT, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Háľkova 11, IČO: 31 369 332, zastúpených B. K. V., advokátom so sídlom v Bratislave, M. XX, proti žalovanému STAVOMAL SLOVAKIA, spol. s.r.o., so sídlom v Bratislave, Miletičova 5237/60, IČO: 36 231 371, zastúpenému advokátskou kanceláriou Nagy & Partners s.r.o., so sídlom v Galante, Športová 470/11, o zaplatenie 53 001,95 eura s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava III (teraz Mestský súd Bratislava IV) pod sp. zn. 61C/109/2018, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. júla 2021 sp. zn. 8Co/29/2021, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobcovia majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (teraz Mestský súd Bratislava IV), (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 28. mája 2019 č. k. 61C/109/2018-560 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom sumu 53 001,95 eura s úrokom z omeškania vo výške 0,05% denne od 21.01.2018 do zaplatenia; a žalobcom priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. Súd prvej inštancie tak rozhodol podľa § 273 CSP v spojení s § 137 písm. a) CSP s odôvodnením, že uznesením zo dňa 25.03.2019 vyzval žalovaného, aby v lehote do 15 dní od doručenia uznesenia, ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, písomne sa vyjadril k žalobe, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a zároveň poučil žalovaného o tom, že ak žalovaný túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplní, súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe podľa § 137a CSP rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie (§ 273 CSP). Uznesenie súdu spolu so žalobou a k nej pripojenými listinnými dôkazmi, s potvrdením o pridelení veci zo dňa 25.09.2018 a spolu s poučením o procesných právach a povinnostiach strán sporu podľa CSP boli žalovanému doručené dňa 03.04.2019. Žalovaný bez vážneho dôvodu túto povinnosť nesplnil, k žalobe sa v súdom určenej lehote vôbec nevyjadril. O

nároku o náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

1.2. Uznesením z 26. februára 2021 č. k. 61C/109/2018-644, súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie sp. zn. 61C/109/2018-560 zo dňa 28.05.2019.

1.3. Rozhodol tak podľa § 277 ods. 1 CSP s odôvodnením, že žalovaný návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie odôvodnil tým, že lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a) CSP zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu, pretože konateľ žalovaného O. bol na vopred plánovanej zahraničnej ceste v Tanzánii, a to v termíne od 23.03.2019 do 07.04.2019 (po oprave písárskej chyby od 23.04.2019 do 07.05.2019) a v čase jeho neprítomnosti nová zamestnankyňa žalovaného prevzala dňa 03.04.2019 do elektronickej schránky žalovaného doručené uznesenie sp. zn. 61C/109/2018-542 zo dňa 25.03.2019 s prílohami a poučením bez toho, aby o tom informovala konateľa po jeho návrate z pracovnej cesty. Z obsahu spisu bolo však preukázané, že žalovaný nebol v čase doručovania predmetného uznesenia zastúpený žiadnym advokátom ani advokátskou kanceláriou; splnomocnenie právneho zástupcovi Nagy & Partners s.r.o. žalovaný súdu predložil iba súčasne s podaním návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zo dňa 26.06.2019 a iba toto splnomocnenie je udelené pre konanie v prejednávanej veci a je datované až dňom 24.06.2019, teda až rok po podaní žaloby. Z príloh žaloby zistil, že advokátska kancelária Nagy & Partners s.r.o. mala splnomocnenie, ale v inej veci, a to vo veci náhrady škody, pričom splnomocnenie jej udelil iný subjekt a nie žalovaný, a to NOVBYT s.r.o. Nebolo teda preukázané tvrdenie žalovaného, že malo ísť o neúmyselné konanie splnomocnenej zástupkyne žalovaného, že táto mala advokátskej kancelárii Nagy & Partners s.r.o. zásielku súdu doručiť a neurobila tak. Z dôkazu predloženého žalovaným o udelení víz zistil, že víza boli vystavené na meno konateľa žalovaného p. Y. J. do Tanzánie a na vstupnej a výstupnej pečiatke v cestovnom doklade sú uvedené dátumy 25.03.2019 a 05.04.2019, čo síce preukazuje, že p. Y. J. bol v tom čase v Tanzánii, ale pre zrušenie rozsudku pre zmeškanie to bolo irelevantné, pretože nešlo o prekážky objektívne, ale išlo o vopred naplánovanú pracovnú cestu a žiadne okolnosti žalovanému nebránili, aby po návrate z pracovnej cesty, t. j. po 07.04.2019 sa s doručenou poštou počas svojej neprítomnosti riadne oboznámil, túto neskontroloval, keď lehota na vyjadrenie k veci ešte plynula, a to až do 19.04.2019, kedy už bol na pracovisku. Poukázal na to, že za riadny chod spoločnosti zodpovedá konateľ a tento svoje pracovné povinnosti vrátane kontroly svojich podriadených zamestnancov v čase svojej neprítomnosti zrejme zanedbal, čím sa zo subjektívnych, a nie objektívnych, nepredvídateľných príčin v zmysle § 273 CSP k výzve súdu včas nevyjadril.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalovaného, uznesením z 29. júla 2021 sp. zn. 8Co/29/2021 odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie odmietol; napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a určil, že žalobcovia majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie pri vydaní napadnutého rozsudku vychádzal z toho, že uznesením uložil žalovanému povinnosť v lehote 15 dní od doručenia uznesenia písomne sa vyjadriť k žalobe a uviesť vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení; zároveň ho v uznesení poučil o následkoch nesplnenia tejto povinnosti vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie; a uznesenie súdu bolo žalovanému doručené dňa 03.04.2019. Žalovaný sa však v súdom určenej lehote nevyjadril. Bolo potrebné posúdiť, či na základe skutkových tvrdení žalobcu uvedených v žalobe možno priznať to plnenie, ktorého sa žalobca v žalobe domáha. Neúplné tvrdenia, z ktorých by nevyplýval záver o možnosti priznať požadované plnenia alebo tvrdenia, ktoré sú so žalobným návrhom v rozpore, na základe ktorých nie je žalobcom tvrdený skutkový stav nesporný, neumožňujú vydanie rozsudku pre zmeškanie. Vzhľadom na to nemožno považovať za dôvodné námietky žalovaného, týkajúce sa spornosti žalobcom uplatneného nároku vzhľadom na predsúdnu korešpondenciu medzi stranami a osobné stretnutie, keď pre posúdenie správnosti postupu súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol rozsudkom pre zmeškanie za splnenia podmienok uvedených v § 273 CSP je rozhodujúce, či súd mohol považovať za nesporný skutkový stav tvrdený žalobcami v žalobe, ktorý je skutkovým základom rozsudku pre zmeškanie. V danom prípade žalovaný spornosť skutkových tvrdení žalobcov v žalobe, pokiaľ ide o ich neúplnosť, príp. rozpornosť, v odvolaní nenamietal a nenamietal ani nesprávnosť znaleckého posudku, z ktorého žalobcovia vychádzali pri vyčíslení výšky uplatnenej zľavy z ceny diela. Listy žalovaného adresované žalobcom a ich právnomu zástupcovi pred podaním žaloby obsahujúcim len

všeobecné vyjadrenie žalovaného, že dielo bolo vykonané v takom rozsahu ako vykonané malo byť a vykonané práce nevykazujú vady, nemožno považovať za vyjadrenie k žalobe, keď tieto neobsahujú uvedenie rozhodujúcich skutočností žalovaným uvedených na jeho obranu proti skutkovým tvrdeniam žalobcov uvedených v žalobe a k predloženému znaleckému posudku, ani označenie dôkazov na preukázanie jeho tvrdení. Okrem toho pre vydanie rozsudku pre zmeškanie nie je rozhodujúce, či samotný uplatnený nárok bol žalovaným namietaný a rozporovaný pred podaním žaloby, keď aj následne môže dôjsť k zmene stanoviska žalovaného k uplatnenému nároku, ale rozhodujúce je správanie sa žalovaného v priebehu konania. Žalovaný ani nepreukázal, že by na osobnom stretnutí namietal znalecký posudok predložený žalobcami. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný nedôvodne v odvolaní namieta, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie, a preto jeho odvolanie ako neprípustné odmietol podľa § 386 písm. c) CSP.

2.2. V odvolaní proti zamietnutiu návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie nemožno namietat nesplnenie zákonných predpokladov na vydanie rozsudku pre zmeškanie, keďže dôvodom na zrušenie takého rozsudku na základe podaného návrhu v zmysle § 277 ods. 1 CSP je existencia ospravedlniteľného dôvodu. Splnenie predpokladov pre vydanie kontumačného rozsudku môže následne odvolací preskúmať jedine na základe odvolania proti rozsudku pre zmeškanie. V súlade s uvedeným aj žalobca vo svojom podaní z 25.06.2019 návrh na zrušenie rozsudku odôvodnil existenciou ospravedlniteľného dôvodu a nesplnenie podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie namietal na základe podaného odvolania proti rozsudku. Preto aj v prejednávanej veci sa argumentáciou žalovaného týkajúcou sa nesplnenia zákonných dôvodov na vydanie rozsudku pre zmeškanie zaoberal odvolací súd v rámci posudzovania dôvodnosti odvolania žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie správne súd prvej inštancie posudzoval, či žalovaným tvrdený dôvod, pre ktorý sa k žalobe riadne a včas nevyjadril, možno považovať za ospravedlniteľný a nezaoberal sa jeho argumentáciou, že neboli splnené zákonné dôvody na vydanie rozsudku pre zmeškanie, s ktorou sa môže vysporiadať len odvolací súd v odvolacom konaní na základe odvolania podaného proti kontumačnému rozsudku. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd posúdil ako nedôvodné námietky žalovaného, že nevysporiadaním sa s jeho argumentáciou, že neboli splnené podmienky pre vydanie kontumačného rozsudku, súd prvej inštancie postihol svoje rozhodnutie zmatečnosťou a nepreskúmateľnosťou, v dôsledku čoho napadnuté uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie na základe návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie v súlade s ustanovením § 277 ods. 1 CSP sa zaoberal argumentáciou žalovaného, že k žalobe sa na výzvu súdu nevyjadril v dôsledku nedopatrenia a neúmyselného konania jeho novej zamestnankyne, ktorá konala v dobrej viere, a preto tento dôvod možno považovať podľa jeho názoru za ospravedlniteľný. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že za ospravedlniteľný dôvod možno považovať len takú okolnosť, ktorá strane objektívne znemožňuje v lehote sa vyjadriť a za objektívny ospravedlniteľný dôvod nemožno považovať účasť konateľa žalovaného na vopred plánovanej krátkodobej zahraničnej ceste a nepreukázanú nezodpovednosť zamestnankyne za prevzatú úradnú zásielku, a to aj s poukazom na to, že súdom stanovená lehota na vyjadrenie k žalobe v danom prípade ešte plynula aj po návrate konateľa žalovaného zo zahraničnej cesty. Nesprávnosť týchto záverov súdu prvej inštancie žalovaný vo svojom odvolaní ani nenamietal. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

2.3. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovia majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, keďže žalobcovia boli v odvolacom konaní úspešní.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolateľ je názoru, že zo strany odvolacieho súdu došlo k nesprávnej vecnej a právnej argumentácii ohľadom splnenia podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie čo spôsobilo, že žalobcovi bolo odňaté právo na spravodlivý súdny proces, právo na konanie pred súdom. V prípade vydania rozsudku pre zmeškanie treba vychádzať z toho, že skutkovým základom rozsudku je skutkový stav tvrdený v podanej žalobe, avšak v tomto prípade už ale z podanej žaloby na Okresný súd Bratislava III bolo zrejmé, že nárok žalobcu v danom konaní je žalovaným v danom konaní reálne spochybnený, a to aj s odôvodnením a argumentáciou, že žalovaný v danom konaní jednoznačne spochybňuje jemu

vytknuté vady a nedorobky diela a rozsah diela, ktoré žalobca v danom konaní v podanej žalobe, ako aj v predsúdnom konaní, uvádzal. Prvoinštančný súd a následne aj súd odvolací, mali postupovať tak, že nerozhodnú resp. nepotvrdia, vydaním rozhodnutia pre zmeškanie, keďže bolo zrejmé, že žalobou uplatnený nárok je sporný, a to z dôvodov objektívnych, t. j. namietaná neexistencia väd a nedorobkov diela, ako aj namietaný správny rozsah diela zo strany žalovaného v danom konaní, a nie iba z väčšinou bežného dôvodu, že by žalovaný nechcel uhradiť uplatnený nárok, pričom v takom prípade samozrejme je dôvodné vydanie rozsudku pre zmeškanie. Žalovaný napádal dôvodnosť podanej žaloby, čiže aj namietal nesprávnosť znaleckého posudku, rozpornosť tvrdení žalobcu v danom konaní a samotnú dôvodnosť podanej žaloby v danom konaní, rovnako ako to učinil aj na osobnom rokovaní uvedenom Krajským súdom v Bratislave, a keďže k dohode nedošlo pre jednoznačnú spornosť nároku, kde žalobca v tomto konaní si nepriznáva žiadnu zodpovednosť, a teda akýkoľvek záväzok voči žalovanému v tomto konaní, tak žalobca v danom konaní podal na Okresný súd Bratislava III žalobu na úhradu sumy, inak by ju nepodával. Dovolateľ žiada, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.2. Dovolateľ v zmysle ustanovenia § 444 CSP navrhuje, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť týmto dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj rozsudku súdu prvej inštancie, a to až do rozhodnutia o tomto dovolaní. Dovolateľ je presvedčený, že samotné dôvody tohto dovolania osvedčujú predpoklad jeho úspešnosti, a teda sa jedná o prípad, keď možno predpokladať zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia. Dovolateľ preto odôvodňuje navrhovaný odklad právoplatnosti napadnutého rozsudku najmä snahou zabrániť a predísť možným negatívnym následkom vyplývajúcim z právoplatnosti napadnutého uznesenie Krajského súdu v Bratislave, ktorým je napríklad možné exekučné konanie vedené voči nemu a v prípade vyhovenia podanému dovolaniu bude dané exekučné konanie nedôvodné, nezákonné, bude potrebné ho zastaviť, avšak dovtedajší výkon prípadného exekučného konania môže spôsobiť značné škody, a to napríklad aj tým, že bude vylúčený z verejných obstarávaní, ktorých sa dovolateľ dlhodobo zúčastňuje ako stavebná firma, resp. sa daných verejných obstarávaní ani nebude môcť zúčastniť a v takom prípade už nebude možné navrátenie do pôvodného stavu.

4. Žalobcovia vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že žalovaný bol od začiatku sporu, t. j. od predloženia originálu znaleckého posudku o vadách diela žalovanému 13.07.2017 a následného podania žaloby dňa 25.06.2018, až do vydania napádaného rozsudku okresného súdu pasívny. Žalovaný sa z hľadiska hmotného práva ani doposiaľ žiadnym spôsobom nevyjadril k obsahu a záverom znaleckého posudku. Žalobcovia navrhujú, aby dovolací súd podľa ustanovenia 448 CSP žalovaným podané dovolanie zamietol ako nedôvodné.

5. Podľa § 444 ods. 1 CSP, dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019 alebo 2Cdo/91/2021, ktoré prešlo aj testom ústavnosti, vid' IV. ÚS 578/2022 a v ňom odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4SŽ/165/95).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť a to z nasledujúcich dôvodov:

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §

420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

11. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

12. Dovolateľ v dovolaní namietal, že v danom prípade neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 273 CSP, nakoľko nebola splnená podmienka nevyjadrenia sa k podanej žalobe žalovaným, a to vzhľadom na predsúdnu komunikáciu medzi stranami, z ktorej je zrejmé, že nárok žalobcu neuznáva, považuje ho nedôvodný, a teda spornosť bola súdu známa z podanej žaloby aj bez následného vyjadrenia sa žalovaného.

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k dovolateľom namietanej procesnej vade.

14. Podľa § 273 CSP súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm. a) rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak
a/ uznesením uložil žalovanému povinnosť v určenej lehote písomne vyjadriť sa k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a žalovaný túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplnil,
b/ v uznesení podľa písmena a) poučil žalovaného o následkoch nesplnenia takto uloženej povinnosti vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
c/ doručil uznesenie podľa písmena a) žalovanému do vlastných rúk.

15. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. V kontradiktórnom procese majú byť nositeľom procesnej iniciatívy sporové strany - žalobca iniciuje konanie a má mať záujem na efektívnom vedení „svojej právnej veci“ a rovnako žalovaný, ak má v spore procesne obstať, musí vyvíjať iniciatívu vo forme svojej procesnej obrany [porovnaj tiež Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. BECK 2016]. Žalobca je subjekt obzvlášť dotovaný tzv. procesnou diligenciou, teda zodpovednosťou za priebeh sporu. Z povahy veci bude možné rozsudok pre zmeškanie žalobcu vydať iba na nariadenom pojednávaní, a iba na návrh žalovaného. V kontradiktórnom konaní je procesná zodpovednosť za vedenie sporu na sporových stranách. Ak teda žalobca nerešpektuje súdom uložené povinnosti (v tomto prípade

ide o povinnosť zúčastniť sa na nariadenom pojednávaní), zodpovedá tomu i forma rozhodnutia.

16. Súd je povinný zvážiť vydanie rozsudku pre zmeškanie pred nariadením pojednávania najmä s ohľadom na skutkový a právny stav tvrdený žalobcom. Skutkovým základom kontumačného rozsudku je žalobcom tvrdený skutkový stav - kontumačne sa vyhovie žalobcom tvrdenému nároku. Zákon nehovorí, do akej miery je súd povinný skúmať odôvodnenosť uplatneného nároku po hmotnoprávnej stránke. Ak sa žalovaný napriek výzve súdu k žalobe nevyjadrí, súd môže vychádzať z prezumpcie, že žalobcom tvrdený skutkový stav je nesporný (§ 273 [Charakter rozsudku pre zmeškanie a podmienky na jeho vydanie]. In: ŠTEVČEK, Marek, a kol., Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022).

17. Odvolací súd riadnym spôsobom a zrozumiteľne posúdil na základe skutkových okolností daného prípadu, že nepovažoval za dôvodné námietky žalovaného, týkajúce sa spornosti žalobcom uplatneného nároku vzhľadom na predsúdnú korešpondenciu medzi stranami a osobné stretnutie, keď pre posúdenie správnosti postupu súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol rozsudkom pre zmeškanie za splnenia podmienok uvedených v § 273 CSP bolo rozhodujúce, či súd mohol považovať za nesporný skutkový stav tvrdený žalobcami v žalobe, ktorý je skutkovým základom rozsudku pre zmeškanie. Listy žalovaného adresované žalobcom a ich právnenému zástupcovi pred podaním žaloby obsahujúcim len všeobecné vyjadrenie žalovaného, že dielo bolo vykonané v takom rozsahu, ako vykonané malo byť a vykonané práce nevykazujú vady, nemožno považovať za vyjadrenie k žalobe, keď tieto neobsahujú uvedenie rozhodujúcich skutočností žalovaným uvedených na jeho obranu proti skutkovým tvrdeniam žalobcov uvedených v žalobe a k predloženému znaleckému posudku, ani označenie dôkazov na preukázanie jeho tvrdení. Žalovaný ani nepreukázal, že by na osobnom stretnutí namietal znalecký posudok predložený žalobcami.

18. K prípadnej nespokojnosti dovolateľa s tým, ako súdy postupovali v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie a tiež ako vyhodnotili niektoré dôkazy (t. j. o splnení podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie), dovolací súd uvádza, že obsah spisu nepotvrďuje tvrdenia dovolateľa a ďalej pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého z dôkazov (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Súčasná právna úprava na takomto názore zotrvala (v súvislosti s tým pozri 2Cdo/159/2017, 3Cdo/59/2017, 5Cdo/47/2017, 7Cdo/42/2017, 9Cdo/86/2020, 9Cdo/170/2020).

19. Samotná skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje so spôsobom vyhodnotenia dôkazov, nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/97).

19.1. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

20. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd preto uzatvára, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

21. Žalobcovia boli v dovolacom konaní úspešní, preto im dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.